
IN MEMORIAM

MILORAD MIMICA
(1920.-2003.)

25. prosinca 2003. umro je prof. dr. sc. Milorad Mimica, dr. med., umirovljeni znanstveni savjetnik i voditelj Odjela opće kliničke medicine u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada.

Milorad Mimica rođen je 1920. u selu Mimice kod Omiša u trgovačkoj obitelji. Osnovnu školu pohađao je u Omišu, a realnu gimnaziju u Splitu, gdje je i maturirao. Godine 1939. obitelj se preselila u Zagreb. Tu je upisao i studij medicine. U vrijeme Drugoga svjetskog rata surađivao je s Narodnooslobodilačkim pokretom, a od 1944. bio je u jedinicama Zagrebačkog korpusa Narodnooslobodilačke vojske. Studij medicine završio je odmah poslije oslobođenja zemlje 1946. Godine 1947. bio je kao stipendist francuske vlade na jednogodišnjem poslijediplomskom studiju u Parizu, gdje je radio u Pasteurovu zavodu za medicinsku mikrobiologiju. Od 1948. do 1950. bio je zaposlen u Mikrobiološkom zavodu Medicinskog fakulteta gdje je specijalizirao tu laboratorijsku disciplinu. Od 1951. specijalizira internu medicinu u Internoj klinici za unutrašnje bolesti Medicinskog fakulteta. Nakon završene specijalizacije usmjeruje se na alergologiju. Godine 1959. stječe zvanje doktora znanosti. U godini 1960-61. boravi na usavršavanju iz tog područja u Cincinnatiju i New Yorku u SAD-u. Godine 1964. habilitira se na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, a 1968. stječe zvanje primarijusa i postaje profesorom interne medicine. U razdoblju od 1962. do 1970. radio je kao predstojnik Odjela za unutrašnje bolesti u bolnici Sveti Duh u Zagrebu. U to vrijeme vodio je i Katedru interne medicine Stomatološkog fakulteta. Od 1971. do umirovljenja 1986. radio je kao znanstveni savjetnik i utemeljitelj Odjela opće kliničke medicine u IMI-u. U razdoblju djelovanja u bolnici Sveti Duh posebno je uveo i razvio praksu moderne kliničke alergologije u nas.

U Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada bio je voditelj više znanstvenih projekata u vezi s učestalosti, uzročnim čimbenicima i tijekom masovnih

kroničnih nezaraznih bolesti, osobito pluća i srca. Treba istaknuti i njegovu aktivnost u razvoju i unapređenju prakse ocjenjivanja invalidnosti i preostale radne sposobnosti (aranžmani s Republičkom zajednicom, odnosno Fondom mirovinskog i invalidskog osiguranja u Hrvatskoj). Bio je inicijator i organizator posebnoga poslijediplomskog studija iz tog područja na Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Predavao je na poslijediplomskim studijima Sveučilišta kao voditelj kolegija Metodika znanstvenog rada.

Objavio je sam ili sa suradnicima više od 140 znanstvenih ili stručnih radova u domaćim i inozemnim časopisima s područja medicinske mikrobiologije, alergologije, interne medicine, epidemiologije kroničnih nezaraznih bolesti te metodike znanstvenog istraživanja i etike u medicini. Napisao je sam pa nakon toga u suradnji vrijedan priručnik: Interna medicina u praksi (razdoblje 1970., 1975., sa suradnicima 1984., 1989., 1990.) u ukupno 5 izdanja te "Uvod u medicinska istraživanja", priručnik za poslijediplomske studije. Sastavio je sa suradnikom Vidom Mimicom etnografsko-antropološku knjigu o svom rodnom mjestu pod naslovom Knjiga općena (godine 1972.).

Za 55 godina djelovanja u Zagrebu bio je i društveno vrlo aktivan, osobito u području zdravstva (predsjednik Zdravstvenog centra grada Zagreba, Poslovne zajednice zdravstvenih ustanova, sredinom 70-ih poslanik u Socijalno-zdravstvenom vijeću Savezne skupštine SFRJ. Vodio je u dva navrata, kao predsjednik, Sekciju za alergologiju Zbora liječnika Hrvatske, a u jednom mandatu od 1972. bio je predsjednik Udruženja alergologa Jugoslavije. Bio je redoviti član AMZH i član njezina Senata, Američke i Europske akademije za alergologiju. Nagrađen je s više ordena i priznanja, ali najdraža mu je bila Nagrada grada Zagreba koju je dobio 1984. godine.

Milorad Mimica bio je stručnjak izuzetnog medicinskog obrazovanja, ali i široke kulture. Čovjek nemirna duha, u stalnoj potrazi za novim saznanjima i spoznajama. Čovjek nesputane naravi, koji nije lako

odstupao od svog stava i uvjerenja što ga je ponekad dovodilo i u neželjene situacije. Zadnjih godina bavio se proučavanjem evolucije ljudske vrste. O tome je održao u Senatu Akademije medicinskih znanosti Hrvatske dva vrlo zanimljiva predavanja. Nadamo se da će ti tekstovi uskoro biti objavljeni.

Svi mi koji smo bliže poznavali profesora Mimicu i imali prilike s njim raditi i surađivati možemo mu izreći veliku zahvalnost za sve što je uradio za ovu našu sredinu, za hrvatsku medicinsku znanost i praksu. Ostavio je za sobom životno djelo koje će ga nadživjeti.

Marko Šarić

AKADEMIK ZORAN BUJAS (1910.-2004.)

Dana 11. siječnja ove godine napustio nas je izuzetno cijenjeni i međunarodno priznati hrvatski psiholog, redoviti član Razreda za prirodne znanosti HAZU - akademik Zoran Bujas.

Akademik Zoran Bujas rođen je 27. prosinca 1910. godine u Splitu. Osnovnu školu pohađao je u Zadru i Dubrovniku, gdje je maturirao u Klasičnoj gimnaziji 1928. godine. Psihologijsku grupu predmeta diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1932. godine. Doktorirao je 1933. god. s disertacijom pod naslovom "O sukcesivnom kontrastu kod okusa". Postdoktorsko obrazovanje iz opće i primijenjene psihologije stekao je u razdoblju od 1933. do 1936. na Pariškom sveučilištu. Na njegovo psihologijsko obrazovanje osobito su utjecala dva velika psihologa: njegov otac Ramiro Bujas i istaknuti europski psiholog pariški profesor Henri Pieron.

Svoj rad započinje 1936. godine kao psiholog u Zavodu za profesionalnu orijentaciju u Zagrebu, naslov "privatnog docenta" dobio je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1938. godine, a profesor Više pedagoške škole u Zagrebu postaje 1940. Izvanredni profesor eksperimentalne i fiziološke psihologije postaje na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu 1948. godine. U razdoblju od 1954. do 1981., do umirovljenja, redoviti je profesor i pročelnik Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U tom je razdoblju obavljao i dužnosti dekana Filozofskog fakulteta u Zagrebu (1955/56. godine) te rektora Sveučilišta u Zagrebu (1957/58.).

Godine 1960. izabran je za izvanrednog člana današnjeg HAZU, a za redovitog člana 1968. Bio je prvi

i jedini psiholog u Hrvatskoj član HAZU. U Akademiji je obavljao dužnost tajnika Razreda za prirodne znanosti od 1977. do 1985. godine, a od 1989. do 1991. bio je potpredsjednik HAZU. Gotovo do svoje smrti bavio se istraživačkim radom pri Akademiji, u Laboratoriju za istraživanje strukture i funkcije osjetnih organa, koji je utemeljio 1979. godine. Bio je i dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti te član Savjeta direktora International Committee for Olfaction and Taste.

U današnjem Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada utemeljio je 1948. godine i vodio sve do 1967. godine Laboratorij za psihofiziologiju rada.

Sudjelovao je na brojnim međunarodnim znanstvenim skupovima, a godine 1964. organizirao je i bio predsjednik 15. međunarodnog kongresa primijenjene psihologije, koji je održan u Ljubljani.

Osim neprocjenjivog doprinosa za obrazovanje psihologa na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, akademik Zoran Bujas dugi je niz godina doprinosa i obrazovanju slovenskih psihologa na Odsjeku za psihologiju Filozofskoga fakulteta u Ljubljani. Kao gost-profesor predavao je na prestižnim sveučilištima u Europi i SAD-u: Sorbonne (Paris, 1951); Harvard (Boston, 1954); Brown (Providence, 1954); moskovska Akademija znanosti (1957); Rockefeller University (New York, 1971) i Yale (New Haven, 1984).

Glavna područja znanstvenog interesa akademika Zorana Bujasa bila su psihofiziologija osjeta, psihofizika, psihofiziologija rada, psihometrija i konstrukcija testova sposobnosti i upitnika ličnosti. U razdoblju od 1932. do 1999. objavio je 165 znanstvenih radova, od čega dio u časopisima kao što su *Annee Psychologique*, *Journal of Experimental Psychology*, *Journal of the Acoustical Society of America*, *Le Travail Humain*, *Perception and Psychophysics*, *Physiology and Behavior*, *Sensory Processes* te *Perceptual and Motor Skills*. Poseban su doprinos njegovi radovi iz područja psihofiziologije rada u Arhivu za higijenu rada i toksikologiju. Autor je i 8 knjiga, od kojih su u obrazovanju psihologa izuzetnu važnost imale "Psihofiziologija rada" i "Uvod u metode eksperimentalne psihologije". Od 1959. godine bio je glavni urednik psihologijskog časopisa *Acta Instituti Psychologici Universitatis Zagrabiensis* u kojem je objavljivao od početka svoje znanstvene djelatnosti.

Akademik Zoran Bujas dao je psihologijskoj znanosti niz različitih doprinosa, koji još nisu potpuno vrednovani. Bez ikakve sumnje najveći je njegov doprinos na području psihofizike i psihofiziologije osjeta, te su njegovi radovi citirani u najvažnijim